

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(Συμπράξει τιτῶν πεπαιδευμένων ἐκδιδομένη παρὰ Δ. Ἀνσελμον.)

ἌΡΙΘ. 9. Β'. ἑξαμητίας.

1837.

(Ἰουρίου.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΦΥΣΙΚΗ. Ἰσοθαλάσσιον βαρόμετρον— ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Σουηδία.— ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ. Περὶ καταγωγῆς τῶν νομισμάτων.— ΖΩΟΛΟΓΙΑ. Ὁ μέγας βόας.— ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ. Βαφικὴ.— ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ. Πατρὶς τῆς ἀμπέλου.— ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ. Περὶ πτωχεύσεως.— ΔΙΑΦΟΡΑ.

Φ Υ Σ Ι Κ Η .

Ἰσοθαλάσσιον βαρόμετρον.

Γνωρίζομεν πόσον ὀρθῶς καὶ εὐκόλως εὐρίσκεται διὰ τοῦ βαρομέτρου τὸ ὕψος τῶν ὀρέων καὶ τῶν κοιλάδων τὸ βάθος, ἐπειδὴ χαμηλόνει μὲν βαθμῶδ' εἰς τὴν πρώτην περίεασιν ὁ ὑδράργυρος, ὑψόνεται δὲ εἰς τὴν δευτέραν ἀναλόγως· καθὼς περὶ τούτου ἦδη εἶπαμεν τὰ ἀναγκαῖα εἰς τοὺς προηγουμένους ἀριθμούς τῆς Ἀνθολογίας. Ἄλλ' ἀπὸ τὸ Ἀθήναιον, Ἀγγλικὴν ἔφημερ., μανθάνομεν ὅτι ὁ Rayne πρόβαλε νὰ μετρήσωμεν καὶ τὸ βάθος τῆς θαλάσσης με ἐργαλεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν διαφέρει ἀπὸ τὸ κοινὸν βαρόμετρον εἰμὴ πολλὰ ὀλίγον. Συνίσταται δὲ εἰς σίφωνα ἀπὸ ὕελον ἢ σίδηρον κλεισμένον εἰς τὴν ἐπάνω ἄκρην καὶ γεμισμένον με ἀτμοσφαιρικὸν ἢ ὑδρογόνον ἀέρα· τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης θλίβει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὑδραργύρου, ὅπου κολυμβᾷ ἡ κάτω ἄκρη τοῦ βαρομέτρου, καθὼς ὁ ἀήρ θλίβει τὴν αὐτὴν ἐπιφάνειαν εἰς τὸ σύνθητες βαρόμετρον· διαφέρει δὲ τὸ βαρόμετρον ἀπὸ τὸ βαρόμετρον, καθότι ἐνταῦθα λεπτὸς ὕμην (μεμβράνα) ἐμποδίζει τὴν ἀμεσον κοινωσίαν τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ὑδραργύρου· τὴν δὲ θλίψιν τοῦ ἀέρος εἰς τὸν ὑδράργυρον δεῖχαι ὁ ἀναδρομεὺς δηλ. ἐργαλεῖον μικρὸν, τὸ ὁποῖον ἀναβαῖνον σαματᾶ εἰς ἓνα τινὰ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς βαθμούς, εἰς τοὺς ὁποίους διακρίεται ὁ σίφων· οἱ βαθμοὶ δὲ οὗτοι

διακρίνουσι τὰς ἀτμοσφαίρας. Ἐπειτα εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ βάθους ἐμβάι-
νουσι καὶ ἡ θερμότης τοῦ καιροῦ καὶ ἡ ἀλμυρία τοῦ ὕδατος καὶ διάφορα ἄλλα.

Τὸ ὑποθαλάσσιον βαθόμετρον τοῦ Rayne διηρῆθη εἰς 45 ἀτμοσφαίρας
καὶ ἔφαρται νὰ μετρήσῃ ὡς 247 ὀργυῖας βάθους. (2.)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ.

Σουηδία. (Συνέχεια.)

Μίαν ἡμέραν μακρὰν τοῦ Στόκχολμ εὐρίσκεται τὸ Οὐψάλ, μητρόπολις
ἄλλοτε τοῦ βασιλείου, κειμένη εἰς εὐφορον πεδιάδα, διαιρουμένη δὲ ἀπὸ ποτά-
μιον εἰς τὸ μέσον καὶ ἔχουσα ὀρθογωνίως κομμένας ὄλας τὰς ἁδοὺς, εἰς δὲ
τὸ κέντρον μεγάλην πλατείαν. Ὀλίγαί τινες οἰκίαι φαίνονται λιθόκτιστοι,
αἱ δὲ λοιπαὶ ὄλαι κατασκευάζονται ἀπὸ ξύλα μόνον, καὶ βάφονται ἐξω-
τερικῶς μετ' κόκκινον χρῶμα.

Εἰς τὴν μεγάλην πλατείαν εὐρίσκεται ἡ πρώτη ἐκκλησία, γοτθικὴ οἰ-
κοδομῇ, ἔργον Γάλλου ἀρχιτέκτονος, ὅστις ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὸ σχῆμα τοῦ
εἰς Παρισίους ναοῦ τῆς Παναγίας (Notre Dame). Ἐκεῖ εἰς μικρὸν παρεκ-
κλήσιον ἀπὸ μάρμαρον μετ' 4 πυραμίδας εἰς τὰς γωνίας φαίνεται καὶ ὁ
τάφος τοῦ Γουζάβου Βά'α, τὸν ὅποιον σέβονται κατ' ἐξοχὴν οἱ Σουηδοί.
Ἐπειδὴ γεννηθεὶς ἀπλοῦς καὶ δυστυχὴς πολίτης ἠλευθέρωσε τοὺς συμπατρι-
ῶτάς του ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῆς ξενοκρατίας, καὶ ἐσερέωσε τὴν διαδοχικὴν μο-
ναρχίαν, τῆς ὁποίας ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ λαοῦ κατέστησεν αὐτὸν ἀρχηγόν.

Τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Οὐψάλ εἶναι ἡ πρώτη δόξα καὶ τὸ καύχημα τῆς
πόλεως ταύτης, ἐπειδὴ ἐκεῖθεν προήλθον διασημώτατοι κατὰ τὴν σοφίαν
ἄνδρες, μεταξὺ δὲ τούτων μάλιστα ὁ Λινναῖος, ὅστις πτωχὸς τόσο κατ'
ἀρχάς, ὥστε ἐδανείζετο πρὸς χρῆσιν τὰ παλαιὰ τῶν συμμαθητῶν αὐτοῦ
ὑποδήματα, κατήντησε διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ ἐπιμονῆς νὰ διορισθῇ καὶ
διδάσκαλος τῆς βοτανικῆς εἰς τὸ πανεπιστήμιον αὐτὸ, καὶ διευθυντὴς τοῦ
βοτανικοῦ κήπου.

Πλησίον τοῦ Οὐψάλ εὐρίσκονται τὰ περίφημα σιδηρὰ μεταλλεῖα τοῦ Δανέ-
μόρα· ὅθεν ἐκφέρεται ὁ πρὸς κατασκευὴν χάλυβος ἀναγκαῖος σιδηρὸς εἰς τὴν
Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ ἄλλου. Εἰς τὰ βαθύτατα ταῦτα ὑπόγεια καταβαίνουν
οἱ ἄνθρωποι κρεμασμένοι εἰς μικρὸν κάδδον τρεῖς πένσαρες ὁμοῦ. Πολλάκις
ἐτρύμαζα, ὅτε τὸ φορεῖον τοῦτο ἐκτύπα ἀπὸ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος εἰς
τὴν κατάβασιν· ἀλλ' ὁ φόβος μου κατήντησε μάλισα ἀνυπέροβητος, ὅτε

ἐξαίφνης ἐσαλεύσε σχεδὸν ὅλον τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο σπήλαιον ἀπὸ τὸν κρότον
καὶ τὴν βίαν τῆς πυροκόνεως, τὴν ὁποίαν ἀνάπτοντες σχίζουσι τοὺς βράχους
καὶ θραύουσι τὰς πέτρας, διὰ νὰ εὔρωσι τὸ σιδηροῦχον ὄρυκτόν, τὸ ὅποιον
ἔπειτα συντρίβοντες καὶ καίοντες μετ' ἀνθρακας ἀναλύουσι δις καὶ τρίς ἕως
ὄσ' σχηματίσωσι τὰ μεγάλα ἐκεῖνα στενά καὶ μακρὰ ἐλάσματα, τὰ ὁποῖα
γυωρίζομεν.

Κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐθαύμασα ἐξαιρέτως τὴν πρόνοιαν τοῦ θε-
μιουργοῦ, ἐπειδὴ ἐγένευσεν τὸν μεταλλικὸν τοῦτον τόπον ἀπὸ διεξοδικὰ δάση,
τῶν ὁποίων τὰ ξύλα εἶναι τόσο ἀναγκαῖα εἰς τὴν μεταλλουργίαν.

Τὸ πλεονέκτημα τοῦτο εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν Κορσικὴν· ἀλλ' ἡ Ἀγ-
γλία ἔχει πολὺ εὐκολωτέραν ἄλλην ὕλην τοὺς γαιάνθρακας.

Πλησίον τῆς πόλεως Φαλοῦμ εἶδον ἄλλα μεταλλεῖα χαλκοῦ· ἀλλ' ἐκεῖ
ὁ ἄνθρωπος καταβαίνει πρὸς· ἐπειδὴ ἡ φύσις τοῦ τόπου συγχώρησε νὰ κό-
ψωσιν εἰς τὸν βράχον βαθμίδας ἀλεπαλλήλους, ὡς κλίμακος, ἀπὸ τὴν κο-
ρυφὴν ἕως τὸ βάθος.

Ὁ χρυσὸς, ὁ ἀργυρὸς, ὁ χαλκὸς καὶ ὁ σιδηρὸς κατήντησαν πολυτίμητα
καὶ ἀναπόφευκτα μέταλλα εἰς τὴν παρούσαν κοινωνίαν· ἀλλὰ δὲν δύναται
ἄνθρωπος νὰ ἰδῇ οὔτε νὰ ἐνθυμηθῇ χωρὶς φρίκην τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους
ὑποφέρουσιν οἱ μεταλλευταὶ θαμμένοι ζωντανοὶ εἰς τοὺς μεγάλους ἐκείνους
τάφους, ἐργαζόμενοι ἡμίγυμνοι, καὶ τόσο ὠχροὶ καὶ ἀκάθαρτοι, ὥστε μόλις
διακρίνονται.

Ἀναχωροῦντες ἐκεῖθεν εἰς τὴν Χριστιανίαν, καθέδραν τῆς Νορβηγίας, ὑπε-
φέρομεν τὴν ψύχραν, ὥστε ἡ πνοὴ ἡμῶν μετεβάλλετο εἰς κρύσταλλον.
Περάσαμεν πολλὰς λίμνας, αἱ ὁποῖαι ὄλαι ἦσαν περικυκλωμέναι ἀπὸ κατὰ-
πυκνα δάση, τῶν ὁποίων τὰ δένδρα ἔλαμπον τὴν νύκτα ὡς ἀδάμαντες
διὰ τὴν πάχνην, ἡ ὁποία τὰ ἐσκέπαζεν· ὠδηγοῦμεθα δὲ εἰς τὸν δρόμον ἀπὸ
τὸ βόρειον σέλας, λαμπρότατον φῶς εἰς τὸν ὕψιζοντα, τοῦ ὁποίου αἱ ἀκτῖνες
διαφόρων χρωμάτων σκορπιζόμεναι ἀπετέλουν τὸ μεγαλοπρεπέστατον τῆς
φύσεως θέαμα.

Ἡ Χριστιανία εἶναι ὠραία πόλις, ἔχει εὐθείας καὶ πλατείας ὁδοὺς, εὐδμή-
τους δὲ οἰκίας. Οἱ χωρικοὶ τῆς Νορβηγίας εἶναι εὐτυχέστεροι παρὰ τοὺς Σουη-
δοὺς καὶ τοὺς Δάνους, ὡς ἔχοντες πολλὰ ἐλευθερίας προνόμια, δυνάμει τοῦ
κώδικος τῶν νόμων, τὸν ὅποιον ἐθέσπισεν ὁ βασιλεὺς Χριστιανὸς πέμπτος.

Τρέφονται δὲ μετ' ἐλάσματα ὀψάρια καὶ σπανίως μετ' ἀλμυρὸν κρέας.

Διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ σπανιότητα τοῦ χόρτου, ὡς καὶ τὰ βοσκήματα (ποι-

μνια) τρέφονται ἐκεῖ μὲ ταριχευτὰ θάρια. Μὴ ἔχοντες ἀρκετὸν σίτον μεταφέρουσι αὐτὸν μακρόθεν δίδοντες εἰς ἀντάλλαγμα σίδηρον, χαλκὸν καὶ οἰκοδομικὴν ἢ ναυπηγήσιμον ξυλείαν, μὲ τὴν ὁποίαν κατασκευάζουσι καὶ αὐτοὺς τοὺς δρόμους. Ἐκτὸς τῶν εἰρημένων ἐδωδύμων οἱ χωρικοὶ ζητοῦσι μὲ μεγάλους κινδύνους τὰ πτηνὰ καὶ τὰ ὡά των εἰς αὐτὰς τὰς φωλεὰς πιγμένους ἐπάνω ἀποκρήμων καὶ ὑπερυψήλων βράχων, ὅθεν πίπτουσι πολλάκις νεκροί.

Εἰς τὴν ὁδοιπορείαν ταύτην ἐθαύμασα βλέπων ὡς πρᾶγμα παράδοξον λευκοὺς λαγωούς· ἀλλ' ἔμαθον ἔπειτα ὅτι αἱ ἄρκτοι, αἱ ἀλώπεκες καὶ αἱ πέρδικες αὐταὶ τοῦτο τὸ χρῶμα λαμβάνουσι τὸν χειμῶνα, ὡς διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς χιόνος ἀποφεύγουσι τὴν καταδίωξιν τῶν ἐχθρῶν.

Πολὺ ἐπεθύμουν νὰ προχωρήσω ὡς τὴν Λαπονίαν· ἀλλ' ἡ κακοδιαθεσία μ' ἐμπόδισεν. Ἐρωτήσας ὁμῶς ἔμαθον περὶ τῶν Λαπόνων τὰ ἀκόλουθα.

Ἡ ὑπερβολικὴ θερμότης καὶ ψύχρα, αἱ ὁποῖαι ἀλληλοδιαδόχως κυριεύουσιν εἰς τὴν Λαπονίαν παράγουσι τοιοῦτον ἀποτέλεσμα εἰς τὸν ὄργανισμόν τῶν κατοίκων, ὡς οἱ Λάπωνες διακρίνονται εὐκολώτατα παντοῦ διὰ τὸ μικρὸν ἀνάστημα, τὴν πλατεῖαν κεφαλὴν, τὸ ἐπίπεδον πρόσωπον, καὶ τὰ μικρὰ αὐτῶν ὀμμάτια.

Δις μόνον τοῦ ἔτους οἱ Λάπωνες ἀλλάσσουσι φορέματα· τὸ θέρος οἱ ἄνδρες φοροῦσι ἀναξυρίδας ποδήρεις, καὶ εἶδος περιθωρακίου χωρὶς ὑποχιτώνιον, ἔχουσι δὲ ζώνην ἀπὸ δέρμα, ὅθεν κρέμαται θήκη μαχαίρας, καὶ σάκκος τις, περιέχων βελόνας καὶ νήματα· ἡ κεφαλὴ των σκεπάζεται ἀπὸ πῖλον παρασκευασμένον μὲ πτερὰ, τὰ δὲ ὑποδήματά των γίνονται ἀπὸ δέρματα ταρανδου.

Τὸ αὐτὸ σχῆμα τῶν ἐνδυμάτων τούτων φυλάττεται καὶ τὸν χειμῶνα· ἀλλ' ὡς ὕλη χρησιμεύουσι τότε τῶν ζώων κώδια, τῶν ὁποίων τὸ μαλλίον εἶναι ἐστραμμένον εἰς τὰ ἔξω, ὥστε δυσκόλως μακρόθεν διακρίνονται ἀπ' αὐτὰ, ἔχοντες μάλιστα ὅλην τὴν κεφαλὴν σκεπασμένην, ἐκτὸς τῶν ὀμμάτιων καὶ τοῦ στόματος.

Αἱ γυναῖκες δὲν διαφέρουσι κατὰ τὴν ἐνδυμασίαν, εἰμὴ ὡς φοροῦσαι ζώνην πλατυτέραν καὶ σολισμένην μὲ μεταλλικὰς ἀλύσεις, ὅθεν κρέμονται μαχαίρια, ἐλάσματα εἰς σχῆμα ἀσέρων ἢ πτηνῶν καὶ σακκούλια. Ὅλ' αὐτὰ κινουμένων τῶν γυναικῶν κάμνουσι κρότον, εἰς τὸν ὁποῖον τρόπον τινὰ αὐταὶ σεμνύνονται. Εἰς τὸ σῆθος ἔχουσι ὀθόνιον (μανδήλιον) κόκκινον σολισμένον μὲ κομβία καὶ ἄλλα μετάλλου κομμάτια. Ἡ κόμη τῆς κεφαλῆς αὐτῶν

δεμένη σχεδὸν πάντοτε σκεπάζεται ὡς τὰ αὐτία μὲ ἐπίπεδον καὶ στρογγύλον πῖλον.

Οἱ Λάπωνες τρώγουσι σχεδὸν ὡμὰ τὰ κρέατα τῶν ζώων, ὅσα φονεύουσι, καὶ τὰ ὀψάρια, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ὡά τῶν πτηνῶν καὶ τὰ πτηνὰ αὐτά. Ζῶσι δὲ νομαδικῶς ὑποκάτω σκηνῶν, τὰς ὁποίας σχηματίζουνσι πυραμοειδῶς, σκεπάζοντες μὲ δέρματα ζώων καὶ κλαδία δένδρων.

Οἱ Λάπωνες κατασκευάζουσι χαμουλκοὺς, κιβώτια, ἀκάτια, ὅλα τὰ ἀλιευτικὰ, θρησκευτικὰ καὶ οἰκονομικὰ σκεῦη. Αἱ γυναῖκες νήθουσι τὸ μαλλίον, καὶ πλέκουσι ταινίας.

Ἐπιτηδεύονται δὲ καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν πῖλων μὲ μαλλίον λαγωοῦ, ἀλλ' ἐξέχουσι κυρίως εἰς τὸ κέντημα, καὶ μάλισα εἰς τὸ σύρμα τοῦ κασιτέρου, μὲ τὸ ὁποῖον σολίζουσι τὰ φορέματά των κτλ.

Οἱ Λάπωνες ζῶσι βυθισμένοι τῷ τρόπῳ τινὰ εἰς τὰς χιόνους· ὁ ταρανδος σύρει τοὺς χαμουλκοὺς αὐτῶν, τοὺς τρέφει μὲ τὸ γάλα καὶ τὸ κρέας του, τοὺς ἐνδύει μὲ τὸ δέρμα του, καὶ ἀρκεῖται πρὸς τροφήν μὲ ὀλίγον βρύον, τὸ ὁποῖον αὐτὸς μόνος ἀνορύττει ὑποκάτω τῆς χιόνος. (3.)

ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ.

Περὶ καταγωγῆς τῶν νομισμάτων.

Ἡ λέξις monnaie (νόμισμα) παράγεται ἀπὸ τὸ Λατινικὸν ῥῆμα monere, τὸ ὁποῖον ταυτίζεται μὲ τὸ Γαλλικὸν avertir· καθιέρωσαν τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς τεμάχια τινὰ μετάλλου, καθότι ταῦτα μᾶς βάλλουν εἰς θέσιν τῶν ὄντων νὰ γνωρίσωμεν διὰ τοῦ βάρους των, τῆς ἐκτυπώσεως καὶ τῶν ἐμβλημάτων αὐτῶν, τὴν ὀνοματικὴν ἀξίαν, ἥτις τοῖς προσεδιωρίσθη, εἰς ποῖον χρόνον, ὑπὸ ποῖον κράτος, καὶ εἰς ποῖον κατάστημα ἦσαν ταῦτα τετυπωμένα.

Ἡ λέξις monnaie εἶναι παραγωγὸς πολλῶν σημασιῶν· τὴν μεταχειρίζονται διὰ νὰ σημάνουν·

1. Ὅλα γενικῶς τὰ εἶδη τῶν νομισμάτων.
2. Τὰ μικρὰ τεμάχια ἢ κλάσματα τοῦ ἀργύρου καὶ τοῦ χαλκοῦ.
3. Τὸν τόπον ὅπου ἐκτυποῦται νόμισμα.

Ἡ λέξις αὕτη ἐκλαμβάνεται εἰσέτι ὑπὸ σημασίαν διάφορον, ὡσάκις δηλαδὴ πρόκειται νὰ διακριθῇ τὸ κανονισμένον ἢ πραγματικὸν καὶ συνθεμένον ἀπὸ ὅλα γενικῶς τὰ εἶδη νόμισμα, ἀπὸ τὸ νόμισμα τὸ ὑποθετικόν, ἢ τὸν ὑπονομισμένον ὑπολογισμὸν, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται πρὸς ἐκκλίνουσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀριθμῆσεως· οὕτως δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅτι

υπάρχουν δύο είδη νομισμάτων: νόμισμα πραγματικόν και νόμισμα υποθετικόν ἢ επίπλασον· ἀλλὰ συμπεραίνει τις ευκόλως, ὅτι τὸ δεύτερον δὲν δύναται νὰ υπάρξῃ χωρὶς τὸ πρῶτον.

Ὅσον αἱ φυσικαὶ χρεαὶ τοῦ ἀνθρώπου περιωρίζοντο εἰς ἐκείνας τῆς πρώτης ἀνάγκης, δὲν ὑπῆρχον παντελῶς νομίσματα· τὸ ἐμπόριον περιεστρέφετο εἰς συναλλάγματα· ἐδίδεν τις ἀμοιβαίως τὸ περισσὸν διὰ νὰ ἀπολύσῃ τὸ ἀναγκαῖον· ἀλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ τοῦ ἀνθρώπου ἤρξαντο, καὶ ἔπρεπε νὰ χορηγηθῇ εἰς τὸ ἐμπόριον ἓν σημεῖον παρεμφαντικόν και φέρον ἀξίαν, τὸ ὁποῖον ἀνταλλαττόμενον ν' ἀνταποκρίνεται μὲ τὰ συμφέροντα ἑκάστου ἀτόμου τῆς κοινωνίας· τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι τὸ νόμισμα.

Κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν συγγραφέων ἡ ὑπαρξὶς τοῦ νομίσματος ἀναβαίνει μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ κατακλισμοῦ *.) Ἀποδίδουν τινὲς τὴν ἐφευρεσίν του εἰς τὸν Νῶε, ὅστις ἐδίδαξεν εἰς τοὺς ἀπογόνους του τὴν χρῆσιν τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν, ὡς καὶ τὸν τρόπον τοῦ πραγματεῦσθαι τὰ μέταλλα καὶ τοῦ κατασκευάζειν νομίσματα. Μογὸγ, ὁ ἕργονός του, πατὴρ τῶν Σκυθῶν, τῶν ὁποίων οἱ ἔθνηκαὶ ἀνήγειρον ἀγαλμα εἰς τιμὴν τοῦ Προμηθέως, καθότι μόνος οὗτος ἦτον εἰδήμων τῆς τέχνης τοῦ ἐργάζεσθαι διὰ τοῦ πυρὸς τὰ μέταλλα, ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος, ὅστις ἐπραγματοποίησε τὰς γνώσεις του· ἐδίδαξε τὴν τέχνην του εἰς τοὺς πρώτους ἀρχηγούς τῶν οἰκογενειῶν, καὶ οὗτοι κατὰ συνέπειαν τὴν διέδωσαν εἰς τὰς διαφόρους τῆς Ἀσίας ἐπαρχίας, ὅθεν διεκοινώθη καὶ εἰς ὅλας τῆς γῆνιου ἐπιφανείας τὰ μέρη.

Ἰουδαῖοι.

Ἡ Βίβλος τῆς Γενέσεως, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν δὲν δύναται τις, εἰμὴ ἀμυδρῶς πως νὰ πληροφορηθῇ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, μᾶς δίδει νὰ γνωρίσωμεν, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ νομίσματος δὲν ἦτο παντελῶς ἀγνωστος εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Ἀβραάμ, καθότι ἀναφέρει·

1. Περὶ τῶν χιλίων ἀργυρίων, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀβιμέλεχ Βασιλεὺς τῆς Γεράρας ἐμέτρησεν εἰς τὸν Ἀβραάμ, δι' ἰκανοποιήσιν τῆς ὕβρεως, τὴν ὁποῖαν προσῆψεν εἰς τὴν Σάραν, καὶ

2. Περὶ τετρακοσίων σίκλων **) ἀργύρου, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀβραάμ ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Ἐφρωνά, εἰς νόμισμα ἀπλοῦν, ἢ κατὰ τοὺς Ἑβραίους, εἰς νόμισμα τρέχον μετὰ τῶν ἐμπόρων, διὰ τὸ πεδῖον, τὸ ὁποῖον τῷ εἶχε πωλήσει, καὶ τὸ ὁποῖον προώρισεν διὰ τὴν ταφὴν τῆς Σάρας.

*) Πολλοὶ ἐκ τούτων ὑποθέτουν, ὅτι τὸ νόμισμα ὑπῆρχεν ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Καΐν.

**) Βάρος καὶ νόμισμα παρ' Ἑβραίων.

Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ ἀναφέρει ὡσαύτως, ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν του, τὰ νομίσματα ἦσαν ἐν χρῆσει καὶ εἰς τὰς συμφωνίας, καθότι διαδηλοῦται εἰς αὐτὴν, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ του τὸν ἐπώλησαν εἰς τοὺς Ἰσραηλιτάς διὰ εἰκοσὶν ἀργύρια, καὶ ὅτι ὁ Ἰακώβ πέμψας τοὺς υἱοὺς του εἰς Αἴγυπτον διὰ ν' ἀγοράσῃσι σίτον, τοῖς ἔδωκεν ἀργύρια.

Δὲν φαίνεται οἱ Ἑβραῖοι νὰ κατεσκεύασαν ποτὲ χρυσοῦν νομίσμα.

Ἕλληνες.

Βλέπομεν εἰς τὴν Ἰλιάδα τοῦ Ὀμήρου, ὅτι ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, τὸ ἐμπόριον δὲν περιεστρέφετο, εἰμὴ εἰς ἀμοιβαῖον ἀντάλλαγμα πραγματεῶν· βεβαιώνουν, ὅτι ἡ ἐφευρεσις τοῦ νομίσματος μετὰ τῶν Ἑλλήνων, ὀφείλεται εἰς τὸν Φείδωνα, Βασιλέα τοῦ Ἄργους, καὶ ὅτι ἡ ἐφευρεσις αὕτη ἀναβαίνει εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν 894 χρόνων πρὸ Χριστοῦ. Ὁ εἰκασμὸς οὗτος φαίνεται νὰ ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἀδείαν, τὴν ὁποῖαν παρεχώρησεν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου Αἰγίνης, τοῦ νὰ δίδουν, εἰς ἀντικατάθεσιν τῶν ἀντικειμένων τῆς ἀνταλλαγῆς, ἓν σημεῖον ἰσότημον συμπεφωνημένον μετὰ τῶν· διὰ τοῦτο καὶ τὰ νομίσματα, τὰ ὁποῖα ἐξετυπώθησαν τότε ἠνομάσθησαν Αἰγινήτικα. Πιστεύουν ὡσαύτως, ὅτι ὁ ὀβολὸς, λέξις ἑλληνικῆ, ἦτις ἐρμηνευμένη θέλει νὰ εἴπῃ, βραχὺ ἢ βελόνη (aiguille), εἶναι τὸ πρῶτον τῶν Ἑλλήνων νόμισμα· τὸ ὄνομα ὀβολὸς φαίνεται νὰ ἐξάγεται ἀπὸ τὸ κωνοειδὲς σχῆμα, τὸ ὁποῖον εἶχον τὰ κλάσματα ταῦτα τοῦ νομίσματος· τὸ συμπέρασμα τοῦτο εἶναι κατὰ τόσον μᾶλλον ἀληθέστερον, καθ' ὅσον ἡ δραχμὴ, ἄλλο εἶδος παρὰ τοῖς Ἕλλησι νομίσματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει χειρόβολον, εἶχε τὴν ἀξίαν ἐξ ὀβολῶν. Ἡ δραχμὴ τότε ἐθεωρεῖτο ὡς ἰσθδύναμος μὲ ἐν χειρόβολον, δηλαδὴ μὲ 6 τεμάχια κωνοειδῆ, τὰ ὁποῖα ἡ χεὶρ ἰσθδύνατο νὰ περιέσῃ *.)

Πιστεύουν τινὲς, ὅτι τὰ παλαιότερα νομίσματα τὰ φέροντα ἐπ' αὐτῶν ἐμβλήματα κατὰ τοὺς Ἕλληνας εἶναι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἀμύντα, πατρὸς τοῦ Φιλίππου τοῦ Μακεδῶνος· ἀλλὰ πιθανολογεῖται, ὅτι τὰ νομίσματα τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ Θηροσεῶς, ἔφερον τὸ ἐμβλημα ἐνὸς βοῦς.

Οἱ Ἕλληνες ἐξετύπωσαν νομίσματα χρυσοῦ, ἀργυροῦ καὶ χάλκινα.

Εἰς πολλὰ τούτων βλέπει τις ἓνα βότρυον καθιερωμένον εἰς μνήμην τῶν τοσοῦτων τότε φημιζομένων τῆς Ἑλλάδος ἀμπέλων. (Ἀκολουθεῖ.)

*) Ὁ ὀβολὸς καὶ ἡ δραχμὴ ἦσαν ἐν χρῆσει μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, ὡς νόμισμα πραγματεῶν, ὡς νόμισμα λιθοδοσίας, καὶ ὡς σταθμὰ· τὸ μετεχειρίσθησαν μετὰ τούτους καὶ οἱ Γάλλοι (Gaulles) καὶ ἄλλοι τόποι εἰς τοὺς ὁποίους ἐνυπάρχει καὶ τὴν σήμερον ἐν χρῆσει τοῦ λαοῦ ὡς σταθμὰ· οἱ διαφοροὶ οὗτοι ὀρισμοὶ τῶν πραγμάτων, εἶναι ἐκείνη, αἰτίνας κατὰ κράτος νὰς ἐπὶ τῶν παλαιῶν νομισμάτων γνώσεις τοσοῦτον σκοτεινάς.

ΟΜΕΓΑΣ ΒΟΑΣ.

Ὁ γίγας οὗτος τῶν ὄφρων, τοῦ ὁποίου ἐκδίδομεν τὴν εἰκόνα, κατοικεῖ τὴν Ἀφρικὴν, τὴν Ἰνδίαν καὶ τὴν μεσημερινὴν Ἀμερικὴν, διατρίβει δὲ εἰς τὸ βάθος τῶν δασῶν καὶ τοὺς ἐλώδεις τόπους. Ἔχει χρῶμα φαιὸν καὶ ὑποκίτρινον, ἀλλ' εἰς τὰ νῶτα φέρει μακρὰς σειρὰς κηλίδων ὡσειδῶν αἰθοκοκκίνου χρώματος, ἔχει μῆκος 30 ὡς 40 ποδῶν, καὶ πάχος πολλάκις ὡς τοῦ ἀνθρώπου· ὅθεν διηγοῦνται ὅτι ἐνῶ στρατιώτης καὶ Ἰνδὸς ἐκυνήγουν, ὁ τελευταῖος οὗτος ἐκάθησεν ἐξ ἀπροσεξίας ἐπὶ τινος ὄγκου, τὸν ὁποῖον ἐξέλαθεν ὡς κορμὸν δένδρου· ἀλλ' ὁ ὄγκος οὗτος ἐμβῆκεν ἀμέσως εἰς κίνησιν, καὶ ὁ δυσυχὴς Ἰνδὸς ἔπεσε κάτω λειποθυμημένος, ἀφοῦ ἐφώναξεν. Ὁ ὑποτιθέμενος δὲ κορμὸς δένδρου ἦτο τρώντι βόας. Ὁ στρατιώτης κείμενος ἐκεῖ πλησίον πυροβολήσας ἐφόνευσε τὸ θηρίον ἐπιτυχῶν αὐτὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν, ἀλλ' ὁ σύντροφός του εἶχεν ἤδη ἀποθάνει ἀπὸ τὸν φόβον.

Ὁ βόας εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἀδδθηράγος, καὶ ὡς δυνατὸς συμπλέκεται μὲ μεγάλα θηρία. Περιγηγητὴς διηγεῖται ὅτι εἶδε βόαν ὅτι προσέβαλε βούβαλον, τὸν ὁποῖον καὶ κατέφαγε, ἐπειδὴ ἐπήδησε κατ' αὐτοῦ, τὸν περιεκύκλωσε μὲ τὰς σπείρας του, καὶ εἰς πᾶσαν περιπλοκὴν τοιαύτην ἔσφιγγε τόσον τὸ σῶμα τοῦ ταλαιπώρου ζώου, ὥστε ἔτριζον τὰ κόκκαλά του μὲ ἦχον ἀνάλογον πυροβολικοῦ ὄπλου. Ματαίως ὁ βούβαλος ἐσφάδαζε καὶ ἐμυκάτο, ἐπειδὴ ὁ τερατώδης αὐτοῦ ἔχθρὸς δὲν ἄργησε νὰ τὸν μεταβάλῃ εἰς ἄμορφόν τινα ὄγκον, τὸν ὁποῖον ἔπειτα σκεπάσας μὲ σιέλον ἄρχισε νὰ καταπίνῃ ἀπὸ τὴν ὀλιγότερον χονδρὴν ἄκραν.

Οἱ φυσικοῖστορικοὶ διηγοῦνται ὅτι εὐρέθησαν βόαι, οἱ ὁποῖοι κατέπιον ὀλόκληρον ἔλαφον, ἐκτὸς τῶν κεράτων, τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἐξέχοντα ἐξω τοῦ φάρυγγος.

Κατ' εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἡ ἀδδθηραγία μάλιστα τοῦ θηρίου τούτου φέρει καὶ τὸν θάνατόν του· ἐπειδὴ ὅταν τύχῃ γεμισμένον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀποναρκοῦται τόσον, ὥστε μόλις ἔχει δύναμιν νὰ κινήθῃ διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τινα εἰλεὸν, ὅπου νὰ κοιμηθῇ ἀσφαλές. Ὅθεν κατ' αὐτὰς μάλιστα τὰς στιγμὰς οἱ Ἰνδοὶ τολμῶσι νὰ τὸ προσβάλωσιν.

Ἄλλ' εἰς πάντα ἄλλον καιρὸν ἢ ὅψις μόνη τοῦ βόα τρομάζει καὶ τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους· ἀγαθὴ τύχη, δὲν δαγκάνει ποτὲ, εἰμὴ ὅταν παρακινήται ἀπὸ ὑπερβολικὴν πείναν, καὶ τὰ δαγκάσματά του δὲν εἶναι τόσον φαρμακερά. (2.)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Χημικαὶ τέχναι.

Βαφικὴ.

Εἰς τὴν Εὐρώπῃν αἱ τέχναι τελειοποιοῦνται ἀκαταπαύστως ἀπὸ τὰς ἐπιστήμας τόσον, ὥστε δὲν εἶναι πλέον πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον νὰ μὲν ἄχρησον· τὰ βάρκη π. χ. ἡ κουρέλια καὶ παλαιόχαρτα σελλονται εἰς τὰ χαρτουργεῖα. Τὰ συντρίμματα τῶν ὑελίων ἐμβαίνουσιν εἰς τὰ χωνευτήρια τοῦ ὑέλου, τὰ ξηρὰ κόκκαλα τῶν ζῶων, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς ρίπτομεν εἰς τοὺς δρόμους, συνάγονται ἐπιμελῶς πρὸς κατασκευὴν τοῦ φωσφόρου, ἡ τοῦ ζωικοῦ λεγομένου μέλανος· τὰ κέρατα, καὶ αἱ ὀπλαὶ χρησιμεύουσιν εἰς ἐξαγωγὴν ἀνθρακικῆς ἀμμωνίας, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται εἰς χιλίας περιστάσεις ἰατροὶ καὶ βιομήχανοι, ἡ μαλασσόμενα μὲ ζεστόν ὕδωρ μεταβάλλονται εἰς διάφορα εἶδη καλλωπισμοῦ καὶ οἰκονομικῆς χρείας, καθὼς κτένια, ὠτογλυφίδας, κοχλιάρια· οἱ χόνδροι (τράγανον) γίνονται κόλλα· τὸ αἷμα καθαρίζει τὸ σάκχαρ· τὰ ἔντερα μεταβάλλονται εἰς χορδὰς μουσικῶν ὀργάνων· τὸ οὔρον ζητεῖται ἀπὸ τοὺς βαφεῖς· τὸ πάχος ἀναπληροῖ τὸ ἔλαιον εἰς τὴν σαπωνοποιάν *) ἐν ἐνὶ λόγῳ ὅλα τὰ μέρη τῶν νεκρῶν ζῶων ἔχουσι τὴν τιμὴν των καὶ ἀγοράζονται διὰ μερικὰς κατ' ἰδίαν ἐργασίας, ἡ γίνονται διὰ μιᾶς ἀξίολογον κόπρευμα τῶν ἀγρῶν εἰς τὸ πρωτότυπον μάλιστα κατάστημα, τὸ ὁποῖον σύσθησε πλησίον τῆς πόλεως τῶν Παρισίων ὁ Γάλλος χημικὸς Payen.

Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν ἐπιστημῶν δὲν εἶναι καμία, ἡ ὁποία νὰ ἔχῃ τόσῃν ἐπιβροχὴν εἰς τὰς τέχνας, ὡς ἡ χημεία. Ὅθεν δὲν φοβοῦμαι νὰ εἶπω ὅτι ὀλίγον ἐγνώριζον τὰς τέχνας οἱ ἀρχαῖοι μὴ γνωρίζοντες ἀκόμη τὴν χημείαν, ἐπιστήμην διόλου νέαν καὶ θυγατέρα μόνον τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ ὁποία ὅμως αὐξήσε καὶ ἡλικιώθη ἔκτοτε τόσον, ὥστε ὑπερέβῃ τὰς ἄλλας ὅλας κατὰ τὴν δύναμιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν πρὸς τὸν ἀνθρώπον ὠφέλειαν. Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν φυσικὴν καὶ τὴν μηχανικὴν παρακινουμένον κατ' ἐξοχὴν νὰ δοθῶσιν οἱ Ἕλληνες νέοι, ἐπειδὴ ἀπ' αὐτὰς τὰς τρεῖς περιμένει τὴν ὑλικὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἡλλάδος καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς γρίφους καὶ τὰς στρεφодиκίας τῶν συνηγόρων, τῶν ὁποίων τὸ ἐπάγγελμα ὡς κερδαλέον ζηλεύουσι κατὰ τὸ παρὸν τόσον οἱ ἀπειροκάλοι.

*) Ἐνταῦθα εὐχαρίστως ἀναφέρομεν ὡς παράδειγμα τῆς θαυματουργῆς καὶ παραγωγικῆς δυναμείας τῆς χημείας ὅτι ὁ ἐπιστημονικώτατος τῶν ἐν Ἀθῆναις φαρμακοπῶν, Κ. Σταάδ κατεσκεύασεν ἀξιολογώτατον σαπῶνιον μὲ τὸ πάχος ἀποθανόντος ἱπποῦ ἐπιστήμου τινὸς ἰατροῦ, τοῦ Κ. Ρέιερ.

Μία δὲ ἀπὸ τὰς τέχνας, τὰς ὁποίας θεωροῦμεν ἢ χημεία εἶναι καὶ ἡ βαφικὴ, περὶ τῆς ὁποίας προτιθέμεθα νὰ εἰπωμέν τινα ἐνταῦθα.

Ἄν βυθίσωμεν νῆμα παμβακερὸν ἢ λινὸν, ἢ μάλλινον εἰς βαφὴν τινα, τὸ χρῶμα δὲν προσκολλάται εἰς αὐτὸ σταθερῶς, ἀλλ' ἐξαλείφεται κατ' ὀλίγον πλυνόμενον· ἀν' ὁμοίως ἀλείψωμεν ἢ βρέξωμεν τὸ νῆμα ἢ τὸ ὕφασμα μὲ μίγματα τινα λεγόμενα σύμματα, τὸ χρῶμα ὄχι μόνον μένει ἀνεξίτηλον, ἀλλὰ καὶ λαμπρότητα νέαν λαμβάνει.

Ὅταν τὸ ὕφασμα βραχῇ ἢ ἀλειφθῇ μὲ τὸ σύμμα εἰς μέρη τινα, ἔπειτα βυθισθῇ ὀλόκληρον εἰς τὴν βαφὴν, τὸ χρῶμα κἀθηται μόνον εἰς ἐκεῖνα ὥστε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ βάψωμεν μὲ διάφορα χρώματα τὸ αὐτὸ ὕφασμα βυθίζοντες αὐτὸ εἰς αὐτὰ ἀλληλοδιαδόχως, ἐπειδὴ ὑποτίθεται ὅτι ἐβάλομεν τὸ σύμμα ὅπου θέλομεν νὰ μείνῃ τὸ χρῶμα, μεταχειριζόμενοι χαρακτὰς πλάκας ἀπὸ χάλκωμα, ἢ τύπους ξυλίνους, ἢ καὶ κυλίνδρους χαρακτούς, οἱ ὅποιοι ἀφίνοσι τὸ σύμμα, ὅπου χρειάζεται.

Εἶναι τινα χρώματα, τὰ ὁποία δὲν ἀπαιτοῦσι σύμμα, καθὼς π. χ. τὸ ῥοκοῦ καὶ τὸ κάρθαμον καὶ τὸ Ἰνδικόν. Τὰ δύο πρῶτα ἀναλύονται εἰς τὴν σόδα καὶ πότασσαν *) Εἰς τὸ ἀνάλυμα τοῦτο βυθίζομεν τὸ ὕφασμα, ἀφοῦ χύσωμεν εἰς αὐτὸ καὶ ὀλίγον ὄξύ, τὸ ὅποιον ἐνούμενον μὲ τὴν πότασσαν ἢ σόδα χωρίζει τὸ χρῶμα, αὐτὸ δὲ τότε προσκολλάται εἰς τὸ ὕφασμα.

Τὰ αὐτὰ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν καὶ περὶ τοῦ ἰνδικοῦ (λουλακίου).

Τὰ συνηθέστατα δὲ εἰς τὴν βαφικὴν σύμματα εἶναι ἡ στυπτηρία ἢ σύψις, ἢ ὀξικὴ στυπτηρία (acétate d'alumine) ἢ τρυγιακὴ πότασσα (τρυγιά ἢ μᾶλλον τρυγιά), ἢ χαλκάνθη εἴτε θεϊκὸς σίδηρος (καρραβογιὰ), ὁ θεϊκὸς χαλκός (ἀλογόπετρα), τὸ κηκίδιον καὶ ὁ ὑδροχλωρικός κασσίτερος, τὸν ὅποιον μεταχειρίζονται ἰδιαίτερος εἰς τὸ χύσωμα τῶν φαρμακῶν καὶ εἰς τὴν ἀλουργοειδῆ βαφὴν.

Ὅσον δυνατὸν καὶ πυκνὸν εἶναι τὸ ἀναλυμένον σύμμα, τόσον ἐνεργεῖ

*) Ἡ σόδα καὶ πότασσα ἢ τεχνικώτερον ἀνθρακικὴ σόδα καὶ πότασσα εἶναι ἄλατα, τὰ ὁποία συνάγουσι τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τῆς τέφρας (ράκτην) τῶν περσίων φυτῶν, ἐκβάλλουσι δὲ καὶ ἀπὸ τὸ μαγειρικὸν ἄλας, τὸ δὲ δεύτερον ἀπὸ τῆς τέφρας τῶν ἀπλῶν ξύλων. Καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἄλατα ἐπὶ τῶν πολλῶν ἄλλων ὠφελειῶν χρησιμεύουσιν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ σαπουνίου· ἀλλ' εἰς τὸν τόσον ἀδενδρον, καθὼς ἢ ἑλλάς, δὲν συμφέρει νὰ ζητήσωμεν πότασσαν ἀπὸ τῆς ξύλου ἀνάγκης λοιπὸν πᾶσα, ἀν' ὅθεν ἐνδοπιῶν σαπῶνιον, νὰ λάβωμεν τὴν σόδα ἀπὸ τῆς παμπληθίστου εἰς ἡμᾶς μαγειρικοῦ ἄλας, ἐπειδὴ καὶ τὸ σαπῶνιον τότε γίνεται σφαιρώτερον· ἀλλὰ τὸν τρόπον τῆς βιοφελειότητος καὶ κερδαλέας ταύτης ἐπιχειρήσεως καὶ μεταβολῆς διδάσκει μόνον ἡ χημεία.

πλειότερον. Ὄτω π. χ. ἐπιτυγχάνομεν διαφόρους παραλλαγὰς χρώματος ἀπὸ τοῦ βαθύ κόκκινον ὡς τὸ ἀνοικτὸν ῥοδοειδὲς μεταχειριζόμενοι τὴν ὀξικὴν στυπτηρίαν εἰς διαφόρους βαθμούς πυκνότητος· ἐπιτυγχάνομεν δὲ ὁμοίως ὅλας τὰς βαφὰς ἀπὸ τοῦ ἀνοικτῶν ἰώδες ἢ μαρικῶν ὡς τὸ μέλαν μεταχειριζόμενοι ὀξικὸν σίδηρον ἀναλυμένον εἰς πλειότερον ἢ ὀλιγότερον ὕδωρ.

Τὰ ἄλατα αὐτὰ, ὅσα ἀριθμήσαμεν εὐρίσκονται ἴσως καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀποθήκας, ἀλλὰ βεβαίως πωλοῦνται εἰς τὰ φαρμακοπωλεῖα, καὶ ἦτον εὐχῆς ἔργον νὰ δοκιμάσωσιν οἱ βαφεῖς τὴν χρῆσιν των.

Ἀπὸ τὸ μέλαν, τὸ κυανοῦν, τὸ κίτρινον καὶ τὸ κόκκινον ἀναμιγνύων αὐτὰ κατὰ διαφόρους ἀναλογίας ὁ βαφεὺς δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ὅλα τὰ χρώματα.

Ὅταν τὸ ὕφασμα δὲν μέλλῃ νὰ βαφῇ μονόχρωμον, διὰ νὰ ἐνωθῶσι καθαρὰ αἱ διάφοροι βαφαί, ὁ τεχνίτης κάμνει πυκνότερον (πικρότερον) τὸ ἀναλυμένον σύμμα, προσθέτων εἰς αὐτὸ κομμίδιον, ἄργιλον (ἀσπρόχρωμα) ἢ ἄμυλον (νισεζέν)· τότε τὸ σύμμα δὲν ἐξαπλοῦται περισσότερον παρ' ὅσον θέλομεν.

Διὰ νὰ βάψωμεν ὕφασμα ὁποιοῦνδήποτε, πρῶτον πρέπει νὰ τὸ πλύνωμεν διὰ νὰ μὴ μείνῃ ξένη ὕλη ἐπάνω καὶ ἐμποδίσῃ τὸ σύμμα, ἔπειτα βρέξωμεν τὸ ὕφασμα εἰς τὸ ἀναλυμένον σύμμα· καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν βαφὴν. Τέλος πλύνωμεν μὲ ζεστὸν ὕδωρ τὸ ὕφασμα, διὰ νὰ ἐκβάλωμεν τὴν περιττὴν βαφὴν, ἣτις δὲν ἐκόλλησεν. Εἰς τὸ ζεστὸν τοῦτο ὕδωρ προσίθεται πολλάκις καὶ κόπρος βοῦς, ἐπειδὴ αὐξάνει μὲν τὴν συνάφειαν τῆς βαφῆς μὲ τὸ ὕφασμα, διαλύει δὲ τὸ σύμμα, τὸ ὅποιον δὲν ἔφθασε νὰ κολλήσῃ.

Ἡ εἰς τὸ ἰνδικὸν βαφὴ γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον.

Ἡ ἀναλύομεν τὸ ἰνδικόν εἰς θεϊκόν ὄξύ, ἔπειτα χύνομεν ὕδωρ, ζεσαίνομεν καὶ βυθίζομεν ἔπειτα τὸ ὕφασμα.

Ἡ ἀναλύομεν τὸ ἰνδικόν εἰς τὸν κάδδον μὲ ἀναλυμένην πότασσαν ἢ σόδα, καὶ ἀφοῦ ζεστῶμεν ὡς 40 βαθμούς τὸ ὑγρὸν τοῦτο, βρέχομεν πολλάκις εἰς αὐτὸ τὸ ὕφασμα, ἐκθέτοντες πάντοτε εἰς τὸν ἀέρα. Ὅταν πρῶτον ἐκβάλωμεν τὸ ὕφασμα ἀπὸ τὸν κάδδον, θέλει ἔχει χρῶμα πράσινον, ἀλλ' εἰς τοὺς ἀκολουθοῦντας ἀερισμοὺς θέλει λάβει χρῶμα κυανοῦν βαθύ.

Ἡ βαφὴ δὲ προετοιμάζεται μὲ χαλκάνθη καὶ ἄσβεστον ἢ σόδα, πύρον καὶ ἐρυθρόδανον (ρίζαρι)· ἔπειτα προσθέτομεν τὸ ἰνδικὸν ψιλὰ τριμμένον καὶ κινουμένον ὅλον τοῦτο τὸ μίγμα εἰς δύο ἡμερῶν διάστημα.

Τὰ λεγόμενα ἰνδιανὰ (ἢ πασμαδες) ἄλλατε ἐχρωματίζοντο μὲ ξυλίνους

τύπους ἢ μὲ κομμάτια χαλκοῦ χαραγμένα, καθὼς γίνεται ἡ χαλκογραφία. Εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἔπρεπ ἐνὰ ἔμβωσι τὰ ποικίλιματα (ἀνθη), ἔβαλον τὸ σύμμα, καὶ ἔπειτα ἐβύθιζον τὸ ὕφασμα εἰς τὴν βαφήν, ἡ ὁποία μόνον εἰς τὰ μέρη, ὅπου ἦτο τὸ σύμμα, ἐκάθητο, ἐξαλείφετο δὲ ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα μὲ τὸ πλύσιμον.

Τὴν σήμερον ὁμως διὰ τὸν χρωματισμὸν τῶν Ἰνδιανῶν μεταχειρίζονται κυλίνδρους, εἴτε μακροστρογγύλους ὄγκους σιδήρου, ὡς τὰ κανόνια ἢ τὰ τύμπανα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιφάνεια εἶναι χαραγμένη μὲ διάφορα σχήματα, οἱ κύλινδροι οὗτοι περιστρέφονται (γυρίζουσι) εἰς τὸν ἄξονά των, ὡς ὁ τροχὸς, καὶ ἀλείφονται ἀπὸ τὸ σύμμα περῶντες ἐπάνωθεν σκάφης, ἣτις τὸ περιέχει, ἀλλὰ τὸ σύμμα τοῦτο δὲν κολλᾷ εἰμὴ εἰς ὀλίγα τινὰ μέρη, ἐπειδὴ τὰ ἄλλα προφυλάττονται ἀπ' αὐτὸ μὲ παχὺ βερενίκειον.

Ἄφου τὰ πανία ῥαφῶσιν εἰς τὰς ἄκρας, καὶ τυλιγθῶσιν εἰς ἀπλοῦν κύλινδρον, ὡς τὸ ἀντίον τοῦ ἐργαλείου, περῶσιν ἐπάνω τοῦ χαραγμένου κυλίνδρου, ὅπου θλίβονται ἀπὸ ἄλλον κύλινδρον¹ περιστρεφόμενον καὶ αὐτὸν (καθὼς εἰς τὸ λεγόμενον πεταλιζήριον, ὅπου πλατύνονται τὰ κομμάτια τοῦ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἔπειτα σφραγίζεται τὸ βασιλικὸν σῆμα εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν νομισμάτων). Τὸ σύμμα τότε κολλᾷ εἰς προσδιωρισμένα τινὰ μέρη, ὅπου εὐρίσκονται διαγραμμένα διάφορα σχήματα. Ἐπειτα τὰ αὐτὰ ὑφάσματα τυλίσσονται εἰς ἄλλους κυλίνδρους θερμοσμένους μὲ ἀτμὸν καὶ ξηραίνονται, τέλος βυθίζονται εἰς τὴν βαφήν, ἡ ὁποία κολλᾷ μόνον, ὅπου ἦτον τὸ σύμμα, καὶ ἂν μείνῃ πούποτε ἄλλου ἐξαλείφεται μὲ τὸ πλύσιμον. Ἄν πρέπη δὲ τὸ ὕφασμα νὰ λάβῃ διάφορα χρώματα, ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ πρᾶξις κατ' ἰδίαν· ἀλλὰ μεταβάλλονται τὰ σύμμα κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν χρωμάτων. [Ἀκολουθεῖ.]

ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ.

Πατρὶς τῆς ἀμπέλου.

Κατὰ τὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ὁ Κ. Παρρότ, τὸ κλήμα φυτεται αὐτόματον εἰς τὰ δάση τῆς Μιγγρελίας (ἢ παλαιῆς Κολχίδος) καὶ τὸ σέλεχος αὐτοῦ ἀρξάνει μὲν 3 καὶ 6 δακτύλους κατὰ τὸ πλάτος, ὑψόνεται δὲ τύσον ὥστε ὑπερβαίνει τὴν κορυφὴν ὄλων τῶν ἄλλων δένδρων, μὲ τὰ ὁποῖα συμπλέκεται. Ὄθεν τὰ σαφύλια εἶναι τόσον ἄφθονα εἰς ἐκεῖνους τοὺς τόπους, ὥστε ὁ δυσυχῆς χωρικὸς δὲν ἔχει καιρὸν νὰ συνάξῃ ὄλον τὸν αὐτοφυῆ καρπὸν τοῦτον, ἀλλ' ἀρτίνει μέρος αὐτοῦ καθ' ὄλον τῶν χειμῶνά, καὶ μόλις ὀλίγον

πρὸ τοῦ πάσχα καταταντᾷ νὰ καταβιβάσῃ τὸ ὑπολειπόμενον τοῦ παρελθόντος χρόνου. Ὁ περιηγητὴς Liny διηγείται ὅτι κατὰ τὸν Βιβιάννην ἡ ἀμπελοῦς εὐρίσκεται ἀγρία εἰς τὴν ἀρχαίαν Κυρηναικὴν, παράλιον ἐπαρχίαν τῆς Ἀφρικῆς, εὐρίσκεται δὲ ὁμοίως καὶ εἰς τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς μικρόβρωγος σταφυλὴ δίδει εὐχυμότατον οἶνον. Τὸ κλήμα φυτεύεται τὴν σήμερον καὶ εὐδοκίμει ἐξαιρέτα καὶ εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀμερικὴν, εἰς τὸ Χιλι, καὶ ὡς τὴν ἕκτην μοῖραν νοτείου πλάτους κατὰ τὴν Περουβιανὴν χώραν. Ὁ Γκιουζτλάφ εἶδε τὴν ἀμπελοῦς εὐφοροῦσαν καὶ εἰς τὰ βόρεια τῆς Κίνας· ἐξ ἐναντίας εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ εὐρυχώρου τούτου βασιλείου μέρη καθὼς τὸ Καντόν καὶ τὸ Μακάον, δὲν τελεσφορεῖ διὰ τὸ βροχερὸν θέρος· ὁμοίως δὲ ἀποτυγχάνει καὶ εἰς τὰς Φιλιππίνας νήσους, καὶ εἰς τὴν παραλίαν τῆς Ἰνδίας. Εἰς τὰς ὑψηλὰς ὁμως πεδιάδας ταύτης καὶ εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Κασιμιρίου δίδει ὠραιότατα σαφύλια.

Ἐκ τούτων συναγομέν ὅτι εἰς τοὺς εὐκράτους καὶ θερμούς τόπους ἡ ἀμπελοῦς δὲν περιορίζεται οὔτε κατὰ πλάτος, οὔτε κατὰ μήκος τῆς σφαιράς, καὶ ὅτι μόνον τὰ ὑγρόθερμα κλίματα τὴν βλάπτουσιν. (2.)

(Archiv. für Naturg.)

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ. (*)

Περὶ πτωχεύσεως (de la faillite.)

Εἰς μίαν ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ σπασμοὶ τῆς ἐμπορικῆς κρίσεως, ἡ ὁποία κατετάραξε τοὺς δύο κόσμους, διαδίδονται ἕως εἰς ἡμᾶς, ὅταν ὁ ἀφ' ἐσπέρας ἐπίζηλος καὶ ἐπίφθονος τῆς Σύρας ἔμπορος ἐξυπνᾷ τὴν ἐπιούσαν πτωχὸς καὶ ἀξίως συμπαθείας, ὅταν τόσα ἰδιωτικὰ ἢ μικρότερα ἐμπορικὰ συμφέροντα σφικτὰ συνδεδεμένα μὲ τὴν τύχην τῶν μεγαλητέρων ἐμπόρων παραλύουν μὲ αὐτὴν ἐν ἀκαρεῖ καὶ ἐξαφρανίζονται, νομίζομεν ὅτι θέλομεν συν-

*) Διὰ νὰ καταστήσωμεν ὠφελιμώτερον τὸ περιοδικὸν τοῦτο σύγγραμμα, θέλει τὸ πλουτίσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς μὲ διάφορα νομικὰ ἄρθρα, ὡς τὸ προηγούμενον, γεγραμμένα ἀπὸ ἑνα τῶν ἀξιοτέρων μας νομικῶν, καὶ σκοπὸν ἔχοντα τὴν διασάφισιν τῆς ἑλληνικῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν νομικῶν διατυπώσεων, ὥστε τειουτοτρόπως νὰ γίνων εὐκαταληπτότεροι οἱ νόμοι μας, καὶ μάλιστα ὅσοι διαπραγματεύονται περὶ τῶν κοινοτέρων καὶ καθημερινῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν.

τελέσει τὸ κατὰ δύναμιν, ἂν ὄχι εἰς τὸ νὰ προλάβωμεν τὰ ἀξιοβήθητα ταῦτα δεινὰ, τοῦλάχιστον εἰς τὸ νὰ μετριάσωμεν τὰ ὀλέθρια κολλητικὰ ἀποτελέσματα των, διδάσκοντες εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν ἀτυχίαν νὰ εὐρεθοῦν περιπεπλεγμένοι εἰς τοιαύτας συμφορὰς, μὲ τρόπον, ὅσον δυνατόν, ἀπλοῦν καὶ εὐληπτον, τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, αἱ ὅποια κανονίζουν τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν δικαιωμάτων των δανεισῶν, καὶ ἐκθέτοντες τὰ μέσα, τὰ ὅποια ὁ νόμος τοῖς χορηγεῖ πρὸς ἐξασφάλισιν καὶ ἀπόληψιν τῶν δανείων των.

Δύο εἰδῶν εἶναι τὰ δικαιώματα τῶν δανεισῶν:

Α. Γενικὰ δικαιώματα αὐτῶν πρὸς διατήρησιν τῆς ἀκεραιότητος τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου των.

Β'. Δικαιώματα ἰδιαιτέρα ἐκάστου αὐτῶν πρὸς διατήρησιν τοῦ δανείου των.

§. Α.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 440 τοῦ ἐμπορικοῦ κώδικος πᾶς ὁ πτωχεύσας ὀφείλει, ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς παύση τὰς πληρωμὰς του, νὰ κοινοποιήσῃ τοῦτο εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐμποροδικείου. Ἡ ἡμέρα τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν περιλαμβάνεται εἰς τὰς τρεῖς ταύτας ἡμέρας.

Ἐὰν ὁ παύσας τὰς πληρωμὰς του ἔμπορος παραμελήσῃ τὴν ἀνωτέρω δηλοποίησιν, ἢ παρασιώπησῃς του αὕτη ἡμπορεῖ νὰ ῥιψοκινδυνεύσῃ πολλὰχῶς τὰ συμφέροντα τῶν δανεισῶν του. Διὰ τοῦτο ὁ νόμος ἔδωσε καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς τελευταίους τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ προκαλέσῃ τὴν διακλήρυσιν τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως, εἴτε ἐμπορικὰ, εἴτε κοινὰ εἶναι τὰ δάνειά των, εἴτε ἐξηρητημένα ἀπὸ τινος προθεσμίου, εἴτε ἀπειλημμένα (créances échues), καθότι ἐπίσης συμφέρει καὶ εἰς ἐκεῖνον καὶ εἰς τοῦτου τοῦ εἶδους τοὺς δανεισὰς νὰ φροντίσῃ νὰ ληφθοῦν μέτρα, ὥστε νὰ μὴ ἐκλείψωσι καὶ τὰ τελευταῖα τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου των λείψανα, εἴτε διὰ δολίων πληρωμῶν, εἴτε δι' οἰκονομικῶν ὑποχρεώσεων.

Ἐπὶ τούτῳ ἀναφέρονται οἱ δανεισὰι εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον, ἢ ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐμποροδικεῖον, εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, τὸ ὅποιον κηρύττει τὴν ἐναρξιν τῆς πτωχεύσεως. Διὰ νὰ ἐννοηθῇ δέ τις πόσον σπουδαία εἶναι ἡ πράξις αὕτη, ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι κατὰ τὰ ἀρθρα 443, 444, 445, 446 καὶ 447 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου εἶναι ἄκυροι ὅλαι αἱ ὑποθήκαι καὶ τὰ προνόμια, τὰ ὅποια ἤθελαν ἀποκτηθῆ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ πτωχεύσαντος κατὰ τὰς δέκα ἡμέρας τὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ κατὰ τὸ αὐτὸ δεκαήμερον διάστημα γινόμεναι παρ' αὐτοῦ παρὰ ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτων τεροδοραεῖς (à titre gratuit) πράξεις, πληρωμαὶ διὰ χρέη ἐμπορικὰ μὴ ἐμπρόθεσμα, ἢ ὅποιαδήποτε ἄλλη πράξις ἢ πληρωμὴ γενομένη δολίως πρὸς βλάβην τῶν δανεισῶν, καὶ ὅτι ἡμποροῦν περιπλεῖν νὰ ἀκυρωθοῦν κατὰ τὰς περιπτώσεις καὶ τὸν ὅποιον ἤθελαν φέροι δόλιον χαρακτῆρα καὶ αὐταὶ αἱ ἀμφοτε-

ροβλαβεῖς (à titre onéreux) ἀπαλλοτριώσεσι τῶν ἀκινήτων τοῦ πτωχεύσαντος, ὡς καὶ πᾶσα ἐμπορικὴ αὐτοῦ πράξις καὶ ὑποχρεώσις, ἀκυρουμένον δὲ τοιούτων πράξεων, αὐξάνει ἢ μεταξὺ τῶν δανεισῶν διανεμητέα ποσότης μὲ τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἡ ἀκύρωσις αὕτη ἐπαναφέρει εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ ὀφειλέτου.

Ἀλλὰ τίνα εἶναι τὰ ἀνάμφισβήτητα σημεῖα τῆς πτωχεύσεως τοῦ ἐμποροῦ, ἀπὸ τὴν ὑπαρξιν τῶν ὁποίων ὀδηγοῦμενον τὸ δικαστήριον θέλει κηρύξει τὴν ἐναρξιν τῆς πτωχεύσεως; Κατὰ τὸ ἀρθρον 441 τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἡ ἐποχὴ αὕτη προσδιορίζεται εἴτε ἀπὸ τῆς φυγῆς τοῦ χρεώσου, εἴτε ἀφ' ἧς ἡμέρας κλείση τὰς ἀποθήκας του, εἴτε ἀπὸ τῆς χρονολογίας ὁποιοῦδήποτε ἐγγράφου, ἀποδεικνύοντος ἀποποιήσιν ἐκπληρώσεως ἢ πληρωμῆς ἐμπορικῶν ὑποχρεώσεων.

Αἱ παρὰ πολλοὺ γενικαὶ ἐκφράσεις τοῦ ἀρθροῦ τούτου τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ἐγέννησαν διαφορὰς ἀπορίας. Πρὸς διάλυσιν τῶν οὐσιωδεστέρων ἐξ αὐτῶν, νομίζομεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσωμεν ἐνταῦθα μὲ τρόπον περιληπτικώτατον, ὅσα εἴτε ἢ τῶν δικαστηρίων νομολογία, εἴτε τῶν νομοδιδασκάλων αἱ γνώμαι περὶ τοῦ προκειμένου καθιέρωσαν.

Α. Τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ στασιάζῃ εἰς ἀναμφισβήτητα τεκμήρια πτωχεύσεως. Μόνη ἡ ἀποδημία τοῦ ἐμποροῦ ὅσον ἀγνωστα καὶ ἀνεξήγητα καὶ ἂν φαίνονται τὰ αἰτία τῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀφ' ἑαυτῆς ὡς λόγος διακλήρυσως τῆς πτωχεύσεως· τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὸ κλείσιμον τῶν ἀποθηκῶν· διὰ νὰ αἰτιολογήσῃ τὴν διακλήρυσιν τῆς ἐνάρξεως τῆς πτωχεύσεως ἢ ἀποδημίαν τοῦ ἐμποροῦ καὶ τὸ κλείσιμον τῶν ἀποθηκῶν του, πρέπει νὰ ἴηαι συνέπειαι τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν του.

Β'. Αἱ ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἀποποιεῖται νὰ ἐξοφλήσῃ ὁ χρεώσας πρέπει νὰ ἴηαι φύσεως ἐμπορικῆς ἢ μὴ πληρωμὴ κοινῶν πολιτικοῦ χρέους δὲν ἡμπορεῖ νὰ δώσῃ χώραν εἰς τοιοῦτο μέτρον.

Γ'. Μερικὰ διαμαρτυρικὰ, μερικὰ καταδικαστικὰ ἀποφάσεις, ἐκδοθεῖσαι ἐναντίον τινὸς ἐμποροῦ δὲν ἀρκοῦν νὰ τὸν θέσῃ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ἂν δὲν συνυπάρξῃ καὶ παῦσις τελεία πληρωμῶν ἢ διακοπὴ ἐμπορίου· ἀλλ' ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐξήρηται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὰ περιστατικὰ τῆς ὑποθέσεως, ἀπὸ τὸ ποσὸν τῶν ἀπληρώτων γραμματίων, ἀπὸ τὴν ἔκτασιν καὶ ἀπὸ τὴν φύσιν ἀκόμη τοῦ ἐμπορίου τοῦ χρεώσου. Οὕτως ἐν μόνον διαμαρτυρικῶν ἐναντίον ἐνὸς τραπεζίτου, τοῦ ὁποίου ὅλαι αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις συνίστανται εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ καὶ νὰ δίδῃ μετρητὰ εἶναι ἤδη ἀποχρῶν τεκμήριον πτωχεύσεως, ἐκτὸς μόνον ἂν ἡ ἔλλειψις αὕτη προῆλθεν ἀπὸ λήθην ἢ ἔκτακτον τινα περίστασιν.

Δ'. Τὸ δικαστήριον δὲν εἶναι ὑπόχρεον νὰ κηρύξῃ τὴν ἐναρξιν τῆς πτωχεύσεως ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς πρώτης παύσεως τῶν πληρωμῶν· δύναται ἀπ' ἐναντίας νὰ τὴν θέσῃ καὶ εἰς μεταγενετέραν τινα ἐποχὴν, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ παῦσις τῶν πληρωμῶν προῆλθεν ἀπὸ ἐκτάκτους τινὰς περιστάσεις

καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸ ἀναξιοχρεῶν τοῦ ὀφειλέτου, φθάνει μόνον ὁ ἔμπορος νὰ ἀνέλαβεν ἀκολούθως τὰς ἐπιχειρήσεις του.

Ε. Ἄν τὸ δικαστήριον ἢ οἱ δανεισταὶ ἀνακαλύψουν ὅτι πρὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν διεκηρύχθη ἡ ἐναρξὶς τῆς πτωχεύσεως, ὁ ὀφειλέτης εἶχε παύσει τὰς πληρωμὰς του, καὶ ὅτι εἶχε μεταχειρισθῆ μέσα δυνάμενα νὰ ἀπατήσουν ἄλλους, ὥστε νὰ συναλλάξουν μετ' αὐτοῦ, ἡμπορεῖ ν' ἀποφασισθῆ ὅτι ἡ ἐναρξὶς τῆς πτωχεύσεως θέλει ἀνατρέξει εἰς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν τοιαῦτα πράξεις παρετηρήθησαν.

Γ. Περιστατικὰ τὰ ὅποια καθ' ἑαυτὰ δὲν ἀρκοῦν πρὸς διακήρυξιν τῆς πτωχεύσεως, εἶναι ὅμως ἐνίοτε ἱκανὰ νὰ κάμουν νὰ ἀνατρέξῃ εἰς προγενεστέραν τινὰ ἐποχὴν ἢ ἀπαξ διακηρυχθεῖσα ἐναρξὶς αὐτῆς. Οὕτως ἐάν πρὸ τῆς τελείας παύσεως τῶν πληρωμῶν, ὀφειλέτης τις ἐξείλεν ἐγκυκλίους ἢ συν-εκάλεσε τοὺς δανεισὰς του διὰ νὰ ζητήσῃ προθεσμίας, ἡμπορεῖ ἡ ἐναρξὶς τῆς πτωχεύσεως νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκδόσεως τῶν τοιούτων ἐγκυκλίων ἢ τῆς συγκαλέσεως τῶν δανεισῶν του.

Ζ'. Ὁ θάνατος τοῦ ὀφειλέτου δὲν ἐμποδίζει τὴν διακήρυξιν τῆς πτωχεύσεώς του. Εἶναι καλὸν νὰ ἐνθυμηθῶν οἱ δανεισταὶ, οἱ ὅποιοι πολλὰκις παραμελοῦν εἰς τοιαύτας περιπτώσεις τὴν διακήρυξιν τῆς πτωχεύσεως τοῦ ὀφειλέτου των, ὅτι ἐκ τῆς παραμελήσεως ταύτης ἡμποροῦν νὰ βυθωνδυνεύσουν καιρῶς τὰ συμφέροντά των, διότι χάνουν τοιουτοτρόπως τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον εἶδομεν ὅτι ἔχουν νὰ ζητήσουν τὴν ἀκύρωσιν διαφόρων πληρωμῶν καὶ ὑποχρεώσεων γενομένων παρὰ τοῦ ὀφειλέτου των. (Ἀκολουθεῖ.)

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Τὸ ἐν Παρισίοις *Βασιλικὸν Τυπογραφεῖον* περιεχεῖ πενήτηντα ἕξ εἰδῶν ἀνατολικοὺς τύπους—ὅλα τὰ γνωστὰ ἀλφάβητα τῶν διαφόρων ἐθνῶν τῆς Ἀσίας, παλαιὰ τε καὶ νεώτερα, εὐρίσκονται εἰς αὐτό. Ἀναλίσκουν δὲ κατ' ἔτος εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦτο ἀπὸ ὀγδοήκοντα ἕως ἑκατὸν χιλιάδας δεσμίδων χαρτίου καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν τακτικῶς ἐνασχολουμένων ἐργατῶν εἶναι ἀπὸ τριακοσίου πενήτηντα ἕως τετρακοσίου πενήτηντα.

ΕΠΑΜΙΝΩΝΔΑ ΤΕΛΕΥΤΗ.

(*Ἴδε τὴν ἐπισυναπτομένην εἰκόνα.*)

Ὁ Ἐπαμινώνδας μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην μὲ μεγίστην γενναϊότητα ἐτελεύτησε. Διότι πληγωμένος καιρῶς καὶ φέρων ἔτι τὸ θανατηφόρον δόρυ ἐπροσκάλεσε πρῶτον τὸν ὑπασπιστὴν του καὶ τὸν ἠρώτησεν ἂν διέσωσε τὴν ἀσπίδα; Παρουσιάσαντος δὲ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτὴν ἐνώπιόν του, πάλιν ἐπηρώτησε ποιοὶ ἐνίκησαν; ἀποκριθέντος δὲ ὅτι οἱ Βοιωτοὶ ἐνίκησαν, «καιρὸς εἶναι, εἶπε, νὰ ἀποθάνω», καὶ ἐπρόσαξε νὰ τοῦ ἐκσπάσῃ τὸ δόρυ, καὶ ἀμέσως ἐτελεύτησε μὲ μεγίστην ἀταραξίαν.

